

2022-11-24

Nr.
Klaipėda

VD-22-12

Nr.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius
el. paštas LRVkanceliarija@lrv.lt

Kopija: Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija
J.Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01108 Vilnius
el. paštas urm@urm.lt

DĖL RIBOJIMŲ TAIKymo RUSIJOS FEDERACIJOS PILIEČIAMS, DIRBANTIEMS SU LIETUVOS RESPUBLIKOS VĖLIAVA PLAUKIOJANČIUOSE LAIVUOSE

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, siekdama sukurti palankesnę nacionalinę reguliavimą jūrų laivų įgulų nacionalinės sudėties ir patrauklesnės jūrų laivybos verslo Lietuvos Respublikoje sąlygas, siekdama paskatinti laivų registraciją Lietuvos jūrų laivų registre, sudaryti sąlygas Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruoti pirmąjį SGD laivą-saugyklą ir taip užtikrinti Lietuvos energetinius ir nacionalinio saugumo interesus, parengė Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 6, 11, 12, 78, 79, 81, 82, 83, 84 straipsnių pakeitimo projektą (TAIS Nr. 22-14693).

Tenka apgailestauti, kad tik 2022-11-22 dieną vykusio tarpinstitucinio posėdžio (TAP) metu, buvo išsakyta LRV kanceliarijos ir Užsienio reikalų ministerijos pozicija dėl būtinybės užtikrinti nacionalinį saugumą ne tik nacionaliniam saugumui svarbiuose objektuose, bet ir prekybiniuose laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos Respublikos vėliava.

Skubos tvarka ir pilnai neišdiskutuota įstatymo projekto formuluotė „*Laivo įgulos nariu negali būti valstybių, kurios pagal Lietuvos Respublikos Seimo tvirtinamą nacionalinio saugumo strategiją kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui, piliečiai, išskyrus asmenis, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis.*“ faktiškai nesudaro galimybių laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos vėliava, įdarbinti Rusijos, Baltarusijos, Kinijos valstybių piliečius. Toks siūlymas, mūsų nuomone, yra per griežtas. Neabejotinai, tai ženkliai pablogina verslo sąlygas kai kurioms laivybos bendrovėms. Šiuo metu Lietuvos laivuose dirba apie 150 Rusijos Federacijos piliečių-jūrininkų, kuriuos pakeisti kitų valstybių pvz. Ukrainos dėl vykstančio karo praktiškai yra neįmanoma. Atkreiptinas dėmesys, kad Rusijos piliečiai pagrįdė dirba tolimojo žvejybinio plaukiojimo laivuose (žvejybos rajonai – Marokas, Mauritanija), bei trampiniuose laivuose, kurie dažnu atveju net nesilanko Klaipėdos uoste.

Lietuvos laivų savininkų asociacija (toliau – LLSA) visada palaikė Europiniu lygmeniu nustatytas sankcijas Rusijos Federacijai dėl jos pradėto brutalaus karo prieš Ukrainą. Asociacija pritarė sprendimams dėl draudimo įplaukti į ES/Lietuvos Respublikos uostus laivams, priklausantiems su Rusija susijusiems asmenims, jų kontroliuojamiems, frachtuojamiems ar valdomiems, ir/arba laivams, plaukiojantiems su Rusijos vėliava, pasisakė dėl tam tikrų krovinių gabenamų į/iš Rusijos draudimo, verslo su Rusijos subjektais ribojimo.

Mūsų žiniomis nei viena ES valstybė nėra įvedusi apribojimų dirbti Rusijos Federacijos piliečiams jų laivuose. Seimui įtvirtinus Vyriausybės siūlomą nuostatą, dalis Lietuvos laivų savininkų rinksis kitas

laivų registravimo jurisdikcijas. Būtina pabrėžti, kad laivų valdytojai ar savininkai vertina ir valdo rizikas pvz. neįdarbina tuose pačiuose laivuose Ukrainos ir Rusijos piliečių.

Prekybinės laivybos įstatymo normų „pririšimas“ prie nacionalinio saugumo strategijos neleis operatyviai reaguoti ir spręsti klausimus dėl Rusijos, Baltarusijos, Kinijos piliečių įdarbinimo Lietuvos laivuose. Pasikeitus aplinkybėms pvz. atnaujinus krovinių tranzitą iš Baltarusijos ir Rusijos per Klaipėdos uostą, atnaujinus politinius ir prekybinius ryšius mes, laivų savininkai, ir toliau negalėsime priimti šių piliečių, nes tikėtina, kad šios valstybės liks įrašytos Lietuvos nacionalinio saugumo strategijoje. Būtina paminėti, kad Seimo tvirtinama saugumo strategija nėra dažnai keičiamas dokumentas. Vertintina, ar toks kitų valstybių piliečių įdarbinimo ribojimas neturėtų būti siejamas su Seimo nutarimu dėl nepaprastosios padėties.

Laikomės nuomonės, kad pateiktas pasiūlymas nėra Prekybinės laivybos įstatymo reguliavimo klausimas, kad būtinas kompleksinis požiūris, kuris įvertintų visus sektorius, neišskiriant ir nediskriminuojant vien tik jūrininkus ir laivybos sektorių. Suprasdami šiandienines realijas, vertintina ar nepakaktų apriboti tokių asmenų darbą tik strateginiuose objektuose.

Pagarbiai,

Vyk. direktorius

Gintautas Kutka